Կարնեցի մեծ հայ վաճառական մը կծծի՝ 250.000 ոսկիի մը տէր ու Հապէշցի կարապետ ըսուած իննըսնամեայ հայ հոն Հայ մը, որ իր որդւոյն հետ Եթովպիա կերթեւեկէ եղեր վաճառականութեամբ(1)։ Այս միջոցին Սեբաստիայի մէջ նշանաւոր եղած են՝ Աթթար Յովսէփ՝ հարուստ և առեւտրական ընդարձակ գործառնութեանց տէր։ Գառապաշեան՝ որ մշակած է յաջողութեամբ առեւտրական բոլոր ճիւղերը. այս երկուքն ալ չեն ունեցած իրենց սեռունդը շարունակող մը, բայց մինչև հիմա առեւտրական մարդոց մէջ կը յիշուի իրենց անունը։ Ասոնցմէ քիչ ետքը կուգայ դարձեալ Սեբաստիայի մէջ Հայրապետ Շամլեան՝ Տաքէնտէցին, որ առաջին անգամ ըլլալով հաստատած է Սեբաստիայի մէջ չուխայի մեծ վաճառատուն մը. ապա բացած է Կ. Պոլիսի մէջ սեղանաւորական մասնաճիւղ մը։ Իր առեւտրական տունը թէ՛ Սեբաստիայի թէ՛ Տարէնտէյի թէ՛ Կ. Պոլիսի մէջ իր պարկեշտ գործառնութիւններով մեծ համակրութեան արժանացած է ու իր համբաւը պահած է բաւական տեղն։ Ասոնց հետզհետէ յաջորդած են Սեբաստիոյ մէջ նշանակելի տուներ, որոնց մէկ քանիին անունը պիտի յիշենք գործիս ընթացքին։ Ասոնցմէ ու աւելի վերն յիշուած քանի մը հին մեծ վաճառականներէն զատ՝ անոնց յաջորդ վաճառական հայերուն անուններ հասած չեն մեզի՝ գլխաւորապէս իրենց տուներուն յաջորդութեան չգոյութեան սովորական պատճառով։

---

(1) Dr. Brayer այս Հապէշցի կարապետէն սորված է Brayer anthelmintica *անտեղեակ ծաղիկին ոյժը։ Այս ծաղիկ կը բուսնի Եթովպիայի մէջ, և Հապէշցի կարապետ բերել տուած է զայն ու յանձնած Տր. Պրէյերի, որ և Եւրոպայի Բժշկական ժողովին ներկայացնելով՝ արժէցուցած է զայն և իր անունով յորդորած։ Տես վերոյիշեալ գիրքին վերջերը, էջ 427—432: Ծաղիկին հին անունն էր* Cabotz, *Քեբեւս հայերէն կապոցը:*